

Wytyczne dla sprawdzających

W niniejszej sprawie – **jako adw. Jan Kowalski** – należy sporządzić apelację, odpowiadającą następującym warunkom:

1. Apelacja powinna zostać wniesiona w terminie **14 dni**, liczonych od 18 października 2024 r.
2. Apelacja powinna zostać wniesiona **do Sądu Apelacyjnego w Białymstoku**, II Wydział Karny za pośrednictwem Sądu Okręgowego w Białymstoku, III Wydział Karny;
3. W *petitum* apelacji powinno zostać wskazane **umocowanie** do wniesienia apelacji, poprzez odwołanie do upoważnienia do obrony, którego odpis załączony został do akt sprawy;
4. W apelacji należy wskazać, że zdający załącza **cztery odpisy** wniesionego środka odwoławczego, stosownie do art. 446 § 2 k.p.k., z uwzględnieniem art. 140 k.p.k. (tj. odpisy dla: oskarżyciela publicznego, oskarżyciela posiłkowego, jeden dla jego pełnomocnika stosownie do art. 140 k.p.k. oraz jeden dodatkowy odpis stosownie do art. 446 § 2 zd. 2 k.p.k.).
5. **Kierunek zaskarżenia** apelacji powinien zostać określony jako „*na korzyść oskarżonego*”.
6. **Zakres zaskarżenia** powinien zostać określony jako „*w całości*”. Nieprawidłowym będzie określenie zakresu zaskarżenia „*w części*”, albowiem zważywszy na charakter popełnionych przez sąd uchybień, obrońca kwestionuje w apelacji winę. Nieprawidłowym (wskazującym na brak zrozumienia istoty zakresu zaskarżenia wyroku w procesie karnym) byłoby również obejmowanie zakresem zaskarżenia innych punktów wyroku, poza pkt I.
7. **W odniesieniu do czynu przypisanego w pkt I zaskarżonego wyroku** w pracy wskazane byłoby w szczególności dostrzeżenie przez zdającą/ego, że:
  - a. opis czynu przypisanego zaskarżonym wyrokiem przede wszystkim **nie zawiera kompletu znamion czynu zabronionego z art. 148 § 1 k.k.** (brak znamienia „zabija” bądź jego desygnatów). W konsekwencji, zdająca/zdający powinien sformułować zarzut obrazy art. 148 § 1 k.k., poprzez jego błędne zastosowanie, w

sytuacji gdy przypisany oskarżonemu czyn w zakresie ustawowych znamion nie był kompletny, albowiem brak było znamienia „zabija”.

b. zauważyć jednak należy, że opis przypisanego oskarżonemu czynu w całości wypełniać może znamiona innego czynu zabronionego, dlatego z punktu widzenia interesu klienta znacznie istotniejsze – aniżeli widoczny „na pierwszy rzut oka” zarzut z pkt 7a – jest zakwestionowanie ustaleń faktycznych dokonanych przez sąd w zaskarżonym wyroku. Skonstruowane zadanie egzaminacyjne ma w szczególności sprawdzić, czy zdająca/zdający dostrzegają, że nawet skuteczny zarzutu z pkt 7a powyżej, nie chroni klienta przed zmianą kwalifikacji prawnej czynu. Aby zatem w pełni zabezpieczyć interes klienta, na wypadek zmiany kwalifikacji czynu przypisanego oskarżonemu przez Sąd II instancji, zdająca/zdający powinni zaatakować wyrok także (a może nawet przede wszystkim) na płaszczyźnie procesowej. Zdający mogą nie chcieć wskazywać sądowi odwoławczemu wprost kwalifikacji z art. 155 k.k. i posłużyć się formułą „*na wypadek niepodzielania stanowiska obrony w odniesieniu do zarzutu obrazy prawa materialnego, zaskarżonemu wyroki zarzucam (...)*”; mogą też sformułować zarzut procesowy przed zarzutem obrazy prawa karnego materialnego, przy czym istotne znaczenie będzie miało uzasadnienie takiego działania. Kluczowy w tym zakresie będzie bowiem zarzut obrazy **art. 7 k.p.k.**, odnoszący się do oceny zeznań przesłuchanych w sprawie świadków, którzy zeznawali rozbieżnie i to w fundamentalnych kwestiach (*vide*: czy jadąc samochodem wspólnie z oskarżonym rzeczywiście słyszeli czy nie określone treści, które miał wypowiadać oskarżony). Sąd, uzasadniając sprawstwo Adama Bielskiego, oparł się na wybranych depozycjach, błędnie uznając je za wiarygodne. Celem tego zarzutu jest zatem podważenie oceny materiału dowodowego, prowadzącej sąd do błędnego zdaniem obrony wniosku o wypełnieniu znamion opisanego w wyroku czynu zabronionego, co jest najdalej idącym wnioskiem jako że odniosłoby skutek tak do znamion czynu z art. 155 k.k., jak i z art. 148 § 1 k.k. i w tym znaczeniu byłoby skuteczniejsze aniżeli zarzut obrazy art. 148 § 1 k.k.

c. po dostrzeżeniu kwestii, opisanej w pkt 7a i 7b, zdające/zdający mogą również w pracy formułować **dodatkowe – choć mające w**

istocie drugorzędne wobec powyższych – zarzuty, odnoszące się tak do ustaleń faktycznych, jak i orzeczonej kary. Zarzuty tego rodzaju wskazywałyby na dobrą znajomość prawa karnego materialnego oraz procesowego, co nie powinno pozostawać bez wpływu na lepszą ocenę końcową pracy pod warunkiem wykazania przez zdających, że rozumieją ewentualną „kaskadowość” poniższych zarzutów w kontekście ich wpływu na treść rozstrzygnięcia:

- i. obraza art. 391 § 1 k.p.k.** – w zakresie zaniechania bezpośredniego przesłuchania świadka Sławomira Tyszki i w konsekwencji ujawnienie (bez wskazania przyczyn odstąpienia od bezpośredniego przesłuchania) jego zeznań, złożonych na etapie postępowania przygotowawczego w dniu 18 maja 2021 r. z konkluzją, że zeznania te „*pozostają (...) w zgodzie z zeznaniami świadków Krzysztofa Janicza i Adama Ożgi*”. Kwestia ta ma szczególnie istotne znaczenie w tej konkretnej sprawie, albowiem z ustaleń Sądu wynika, że Sławomir Tyszka był bezpośrednim uczestnikiem zdarzeń w tym sensie, że jechał w dniu zdarzenia samochodem wraz z oskarżonym i ww. osobami – nie jest zatem wykluczone, że mógł dokonać odmiennych obserwacji aniżeli ww. świadkowie, czego wobec nie przesłuchania świadka bezpośrednio na rozprawie nie sposób zweryfikować.
- ii. obraza art. 350a k.p.k.** – w zakresie zaniechania bezpośredniego przesłuchania świadka Bartosza Lamy i ujawnienie bez odczytania jego zeznań z postępowania przygotowawczego, mimo że jak wynika z uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia, jego depozycje miały istotny wpływ na wymiar kary („*świadka Bartosza Lamy, który wskazywał, że w okresie, w którym doszło do zdarzenia, oskarżony wykazywał nieuzasadnioną agresję*”).
- iii. obraza art. 54 § 2 k.k.** – w zakresie orzeczenia kary dożywotniego pozbawienia wolności, w sytuacji gdy z dyspozycji wskazanej normy wynika zakaz orzekania tego rodzaju kary.
- iv. obraza art. 49a § 1 k.p.k.** – w zakresie w jakim sąd wskazał w uzasadnieniu, że „*(...) uwzględnił wniosek Stanisława Bielskiego o zadośćuczynienie w takim zakresie, w jakim*

oskarżyciel posiłkowy o to wnosił, mając na uwadze, że jest to kwota symboliczna”, mimo że wniosek ten był spóźniony, albowiem złożony został po zamknięciu przewodu sądowego, w głosach stron.

- v. obraza art. 63 § 1 k.k.** – w zakresie w jakim sąd w pkt II zaskarżonego wyroku błędnie zaliczył oskarżonemu na poczet orzeczonej kary okres „*od dnia 22 czerwca 2023 r. godz. 21.45 do dnia 26 marca 2024 r.*”, podczas gdy powinien zaliczyć okres od dnia zatrzymania oskarżonego do niniejszej sprawy na terenie USA w dniu 12 lutego 2020 r. (którego to faktu sąd nie kwestionuje w uzasadnieniu wyroku). Podkreślenia wymaga, że zgodnie ze stanowiskiem doktryny prawa karnego, „*Za „rzeczywiste pozbawienie wolności” rozumieć się będzie m.in.: (...) 5. zatrzymanie za granicą przez organy obcego państwa; (...) 7. pozbawienie wolności, zatrzymanie lub tymczasowe aresztowanie w państwie wykonania ENA (art. 607fk.p.k.; wyrok SA w Szczecinie z dnia 13 września 2012 r., II AKa 128/12, LEX nr 1223464)*” – W. Wróbel (red.), A. Zoll (red.), *Kodeks karny. Część ogólna. Tom I. Część II. Komentarz do art. 53-116*, wyd. V, LEX/el. dostęp 14.10.2024, komentarz do art. 63 k.k., teza 3.
- 8.** Zdające/zdający mogą podnosić również w pracy zarzut bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., wskazując że w protokole ogłoszenia wyroku w dniu 6 marca 2024 r. wpisany został jako ławnik Ryszard Woronowicz (w sytuacji gdy w toku całej rozprawy głównej obecny był ławnik Ryszard Wiatr, jak również ten sam ławnik Ryszard Wiatr wskazany i podpisany został w wyroku jako członek składu orzekającego). Pogląd ten byłby jednak dyskusyjny w ww. stanie faktycznym oraz prawnym. Uwzględnienie tego zarzutu byłoby rekomendowane, jeśli zdający należycie wykażą zaistnienie przesłanek z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 404 § 2a k.p.k./402 § 2a k.p.k. Należy jednocześnie zaznaczyć, że nawet w przypadku poprawnego sformułowania w pracy tego zarzutu, zdające/zdający powinni postawić również inne zarzuty z art. 438 k.p.k., niezależne od dostrzeżonego zarzutu bezwzględnej przyczyny odwoławczej, a także odpowiednio i alternatywnie skonstruować wówczas wnioski końcowe apelacji, odpowiadające podniesionym zarzutom.

9. Zadanie egzaminacyjne skonstruowane zostało w taki sposób, że zdający mogą sformułować w pracy różne konfiguracje zarzutów, które jednak powinny pozostawać ze sobą spójne (np. zarzut obrazu art. 7 k.p.k., kwestionujący ustalenia faktyczne i winę, pozostanie spójny z zarzutami obrazu art. 391 § 1 k.p.k./art. 350a k.p.k., a zarzuty z art. 49a § 1 k.p.k. czy art. 63 § 1 k.p.k. pozostaną wówczas zbędne). Natomiast odmiennie byłoby gdyby zdający/ zdająca np. sformułował obok zarzutu obrazu art. 148 § 1 k.k. jednocześnie w *petitum* w istocie zbędny zarzutu obrazu art. 54 § 2 k.k. bądź gdyby w pracy wprost wskazano na potrzebę rozważenia kwalifikacji z art. 155 k.k., to niespójne z zarzutami w tym zakresie mogłoby być sformułowanie w *petitum* zarzutu z art. 54 § 1 k.k. (który ma odniesienie wyłącznie do czynu z art. 148 § 1 k.k.). Przy dokonywaniu oceny pracy istotna jest zatem weryfikacja, czy dostrzegając określone uchybienia, zdający faktycznie wiedzą w jakim celu podnoszą określone zarzuty i co chcą osiągnąć wniesionym środkiem odwoławczym. Jednocześnie, w przypadku niedostrzeżenia żadnego z zarzutów obrazu z pkt 7a i 7b jak wyżej, wydaje się, że praca nie powinna uzyskać oceny pozytywnej jako, że zdającej/ zdającemu nie udało się zakwestionować dowodów, z których sąd wyprowadził błędne ustalenia faktyczne (tak w odniesieniu do czynu z art. 148 § 1 k.k., jak i ewentualnie do czynu z art. 155 k.k.).
10. W konsekwencji ww. kluczowych zarzutów z pkt 7a i 7b, **wniosek apelacji** powinien zostać sformułowany jako wniosek o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego (art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 414 § 1 k.p.k. *in fine.*).
11. Jednocześnie, skoro nie ma jednego prawidłowego rozwiązania zadania egzaminacyjnego, to istotne jest, aby zarzuty apelacji pozostawały spójne z formułowanymi wnioskami. Może się bowiem zdarzyć, że zdaniem zdającego/ zdającej właściwa byłaby kwalifikacja z art. 155 k.k. (nie zaś z art. 148 § 1 k.k.) i wówczas zarzuty apelacji koncentrować się będą wokół nieprawidłowego wymierzenia kary oskarżonemu. W takiej sytuacji spójne ze wskazanymi w pracy zarzutami będzie sformułowanie w pracy wniosku o zmianę zaskarżonego orzeczenia, poprzez zmianę kwalifikacji prawnej czynu na czyn z art. 155 k.k. i wymierzenie oskarżonemu łagodniejszej kary, odpowiadającej dyrektywom z art. 53 § 1 k.k. Nie byłoby to wprawdzie poprawne/oczekiwane rozwiązanie zadania egzaminacyjnego, zgodnie z powyższym wskazaniem, jednak wniosek apelacji pozostawałby spójny ze sformułowanymi w pracy zarzutami. Jeśli natomiast zdający sformułowali w pracy zarzut bezwzględnej

przyczyny odwoławczej, wówczas wniosek apelacji powinien zostać określony jako wniosek o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

- 12.** Zdający/zdająca powinien również pamiętać o sformułowaniu wniosku o bezpośrednie przesłuchanie świadków Sławomira Tyszki i Bartosza Lamy przez sąd odwoławczy, jeśli w apelacji sformułował ww. zarzuty obrazy art. 391 § 1 k.p.k. i art. 350a k.p.k.

Przykładowa komparycja oraz *petitum* apelacji:

Warszawa, 22 października 2024 r.

Sądu Apelacyjnego w Białymstoku
II Wydział Karny
za pośrednictwem
Sądu Okręgowego w Białymstoku
III Wydział Karny
ul. Marii Skłodowskiej Curie 1
15-960 Białystok

adw. Jan Kowalski
(adres w aktach)
obrońca oskarżonego
Adama Bielskiego

sygn. akt: III K 128/23

APELACJA

od wyroku Sądu Okręgowego w Białymstoku
z 26 marca 2024 r. (sygn. akt III K 128/23), którego odpis wraz z uzasadnieniem
doręczony został obrońcy w dniu 18 października 2024 r.

Jako ustanowiony w sprawie obrońca oskarżonego Adama Bielskiego (upoważnienie do obrony w aktach sprawy), na podstawie art. 444 k.p.k. w zw. z art. 425 § 1 i 2 k.p.k., zaskarżam wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie, III Wydział Karny z dnia 26 marca 2024 r., wydany w sprawie o sygn. akt III K 128/23, **w całości na korzyść** oskarżonego Adama Bielskiego.

- I.** Na podstawie art. 427 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 438 pkt 1 k.p.k., ww. wyrokowi w zarzucam **obrazę art. 148 § 1 k.k.**, poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, w sytuacji gdy przypisany oskarżonemu czyn w zakresie ustawowych znamion nie był kompletny, albowiem brak było znamienia „*zabija*”.
- II.** *Na wypadek niepodzielenia powyższego stanowiska obrony*, na podstawie art. 427 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 438 pkt 2 k.p.k., ww. wyrokowi zarzucam **obrazę art. 7 k.p.k.**, mającą wpływ na treść wydanego rozstrzygnięcia, poprzez dowolną ocenę dowodów z zeznań przesłuchanych w sprawie świadków, sprowadzającą się do bezzasadnego uznania za wiarygodne tych depozycji, które potwierdzały wersję o sprawstwie oskarżonego, w sytuacji w której zgodne z zasadami prawidłowego rozumowania oraz doświadczenia życiowego pozostają zeznania świadków,

uznane przez Sąd za niewiarygodne bądź drugorzędne, co doprowadziło do dowolnych ustaleń w zakresie sprawstwa oskarżonego.

III. Na podstawie art. 427 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 438 pkt 2 k.p.k., ww. wyrokowi zarzucam obrazę **art. 391 § 1 k.p.k.**, mającą wpływ na treść wydanego rozstrzygnięcia, poprzez zaniechanie bezpośredniego przesłuchania świadka Sławomira Tyszki, bez jednoczesnego wskazania przyczyn, dla których odstąpienie od bezpośredniego przesłuchania źródła dowodowego było zdaniem Sądu procesowo uzasadnione, co w konsekwencji doprowadziło do dowolnych ustaleń w zakresie sprawstwa oskarżonego.

IV. Na podstawie art. 427 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 438 pkt 2 k.p.k., ww. wyrokowi zarzucam obrazę **art. 350a k.p.k.**, mającą wpływ na treść wydanego rozstrzygnięcia, poprzez zaniechanie bezpośredniego przesłuchania świadka Bartosza Lamy i ujawnienie bez odczytania jego zeznań z postępowania przygotowawczego, z jednoczesnym powołaniem tych depozycji jako uzasadniających surowszy wymiar orzeczonej kary, co doprowadziło do dowolnych ustaleń w odniesieniu do okoliczności, mających wpływ na wymiar orzeczonej kary.

V. Nadto, mając na uwadze zarzuty sformułowane w pkt III i IV *petitum* apelacji, na podstawie art. 167 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k., wnoszę aby Sąd dopuścił dowód z bezpośredniego przesłuchania na rozprawie odwoławczej Sławomira Tyszki i Bartosza Lamy (adresy świadków w załączniku adresowym).

Mając na uwadze powyższe zarzuty, w oparciu o art. 427 § 1 k.p.k. w zw. z art. 437 § 1 i 2 k.p.k., **wnoszę o zmianę zaskarżonego rozstrzygnięcia i uniewinnienie oskarżonego.**

Uzasadnienie

.....

Adw. Jan Kowalski

- w tym miejscu podpis adw. Jan Kowalski -

Załączniki: cztery odpisy apelacji.